

2024170001

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Врз основа на членот 75, ставови 1 и 2 од Уставот на Република Северна Македонија, претседателот на Република Северна Македонија и претседателот на Собранието на Република Северна Македонија, издаваат

У К А З ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА РАТИФИКАЦИЈА НА КОНВЕНЦИЈАТА ЗА ДОГОВОРИТЕ ЗА ИЗБОР НА НАДЛЕЖЕН СУД

Се прогласува Законот за ратификација на Конвенцијата за договорите за избор на надлежен суд,
што Собранието на Република Северна Македонија го донесе на седницата одржана на 13 август 2024 година.

Бр. 08-4048/1
13 август 2024 година
Скопје

Претседател на Република
Северна Македонија,
Гордана Сиљановска-Давкова, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Северна Македонија,
Африм Гаши, с.р.

ЗАКОН ЗА РАТИФИКАЦИЈА НА КОНВЕНЦИЈАТА ЗА ДОГОВОРИТЕ ЗА ИЗБОР НА НАДЛЕЖЕН СУД

Член 1

Се ратификува Конвенцијата за договорите за избор на надлежен суд, склучена во Хаг на 30 јуни 2005 година, потпишана од страна на Република Северна Македонија во Хаг на 9 декември 2019 година.

Член 2

Конвенцијата од членот 1 од овој закон, во оригинал на англиски јазик и во превод на македонски јазик, гласи:

CONVENTION ON CHOICE OF COURT AGREEMENTS

(Concluded 30 June 2005)

The States Parties to the present Convention,

Desiring to promote international trade and investment through enhanced judicial co-operation,

Believing that such co-operation can be enhanced by uniform rules on jurisdiction and on recognition and enforcement of foreign judgments in civil or commercial matters,

Believing that such enhanced co-operation requires in particular an international legal regime that provides certainty and ensures the effectiveness of exclusive choice of court agreements between parties to commercial transactions and that governs the recognition and enforcement of judgments resulting from proceedings based on such agreements,

Have resolved to conclude this Convention and have agreed upon the following provisions -

chapter i - scope and definitions

Article 1

Scope

(1) This Convention shall apply in international cases to exclusive choice of court agreements concluded in civil or commercial matters.

(2) For the purposes of Chapter II, a case is international unless the parties are resident in the same Contracting State and the relationship of the parties and all other elements relevant to the dispute, regardless of the location of the chosen court, are connected only with that State.

(3) For the purposes of Chapter III, a case is international where recognition or enforcement of a foreign judgment is sought.

Article 2

Exclusions from scope

(1) This Convention shall not apply to exclusive choice of court agreements -

a) to which a natural person acting primarily for personal, family or household purposes (a consumer) is a party;

b) relating to contracts of employment, including collective agreements.

(2) This Convention shall not apply to the following matters -

a) the status and legal capacity of natural persons;

b) maintenance obligations;

c) other family law matters, including matrimonial property regimes and other rights or obligations arising out of marriage or similar relationships;

d) wills and succession;

- e) insolvency, composition and analogous matters;
- f) the carriage of passengers and goods;
- g) marine pollution, limitation of liability for maritime claims, general average, and emergency towage and salvage;
- h) anti-trust (competition) matters;
- i) liability for nuclear damage;
- j) claims for personal injury brought by or on behalf of natural persons;
- k) tort or delict claims for damage to tangible property that do not arise from a contractual relationship;
- l) rights *in rem* in immovable property, and tenancies of immovable property;
- m) the validity, nullity, or dissolution of legal persons, and the validity of decisions of their organs;
- n) the validity of intellectual property rights other than copyright and related rights;
- o) infringement of intellectual property rights other than copyright and related rights, except where infringement proceedings are brought for breach of a contract between the parties relating to such rights, or could have been brought for breach of that contract;
- p) the validity of entries in public registers.

(3) Notwithstanding paragraph 2, proceedings are not excluded from the scope of this Convention where a matter excluded under that paragraph arises merely as a preliminary question and not as an object of the proceedings. In particular, the mere fact that a matter excluded under paragraph 2 arises by way of defence does not exclude proceedings from the Convention, if that matter is not an object of the proceedings.

(4) This Convention shall not apply to arbitration and related proceedings.

(5) Proceedings are not excluded from the scope of this Convention by the mere fact that a State, including a government, a governmental agency or any person acting for a State, is a party thereto.

(6) Nothing in this Convention shall affect privileges and immunities of States or of international organisations, in respect of themselves and of their property.

Article 3

Exclusive choice of court agreements

For the purposes of this Convention -

- a) "exclusive choice of court agreement" means an agreement concluded by two or more parties that meets the requirements of paragraph c) and designates, for the purpose of deciding disputes which have arisen or may arise in connection with a particular legal relationship, the courts of one Contracting State or one or more specific courts of one Contracting State to the exclusion of the jurisdiction of any other courts;
- b) a choice of court agreement which designates the courts of one Contracting State or one or more specific courts of one Contracting State shall be deemed to be exclusive unless the parties have expressly provided otherwise;
- c) an exclusive choice of court agreement must be concluded or documented -
 - i) in writing; or
 - ii) by any other means of communication which renders information accessible so as to be usable for subsequent reference;

d) an exclusive choice of court agreement that forms part of a contract shall be treated as an agreement independent of the other terms of the contract. The validity of the exclusive choice of court agreement cannot be contested solely on the ground that the contract is not valid.

Article 4

Other definitions

(1) In this Convention, "judgment" means any decision on the merits given by a court, whatever it may be called, including a decree or order, and a determination of costs or expenses by the court (including an officer of the court), provided that the determination relates to a decision on the merits which may be recognised or enforced under this Convention. An interim measure of protection is not a judgment.

(2) For the purposes of this Convention, an entity or person other than a natural person shall be considered to be resident in the State -

- a)* where it has its statutory seat;
- b)* under whose law it was incorporated or formed;
- c)* where it has its central administration; or
- d)* where it has its principal place of business.

chapter ii - jurisdiction

Article 5

Jurisdiction of the chosen court

(1) The court or courts of a Contracting State designated in an exclusive choice of court agreement shall have jurisdiction to decide a dispute to which the agreement applies, unless the agreement is null and void under the law of that State.

(2) A court that has jurisdiction under paragraph 1 shall not decline to exercise jurisdiction on the ground that the dispute should be decided in a court of another State.

(3) The preceding paragraphs shall not affect rules -

- a)* on jurisdiction related to subject matter or to the value of the claim;
- b)* on the internal allocation of jurisdiction among the courts of a Contracting State. However, where the chosen court has discretion as to whether to transfer a case, due consideration should be given to the choice of the parties.

Article 6

Obligations of a court not chosen

A court of a Contracting State other than that of the chosen court shall suspend or dismiss proceedings to which an exclusive choice of court agreement applies unless -

- a)* the agreement is null and void under the law of the State of the chosen court;
- b)* a party lacked the capacity to conclude the agreement under the law of the State of the court seised;
- c)* giving effect to the agreement would lead to a manifest injustice or would be manifestly contrary to the public policy of the State of the court seised;
- d)* for exceptional reasons beyond the control of the parties, the agreement cannot reasonably be

performed; or
e) the chosen court has decided not to hear the case.

Article 7

Interim measures of protection

Interim measures of protection are not governed by this Convention. This Convention neither requires nor precludes the grant, refusal or termination of interim measures of protection by a court of a Contracting State and does not affect whether or not a party may request or a court should grant, refuse or terminate such measures.

chapter iii - recognition and enforcement

Article 8

Recognition and enforcement

- (1) A judgment given by a court of a Contracting State designated in an exclusive choice of court agreement shall be recognised and enforced in other Contracting States in accordance with this Chapter. Recognition or enforcement may be refused only on the grounds specified in this Convention.
- (2) Without prejudice to such review as is necessary for the application of the provisions of this Chapter, there shall be no review of the merits of the judgment given by the court of origin. The court addressed shall be bound by the findings of fact on which the court of origin based its jurisdiction, unless the judgment was given by default.
- (3) A judgment shall be recognised only if it has effect in the State of origin, and shall be enforced only if it is enforceable in the State of origin.
- (4) Recognition or enforcement may be postponed or refused if the judgment is the subject of review in the State of origin or if the time limit for seeking ordinary review has not expired. A refusal does not prevent a subsequent application for recognition or enforcement of the judgment.
- (5) This Article shall also apply to a judgment given by a court of a Contracting State pursuant to a transfer of the case from the chosen court in that Contracting State as permitted by Article 5, paragraph 3. However, where the chosen court had discretion as to whether to transfer the case to another court, recognition or enforcement of the judgment may be refused against a party who objected to the transfer in a timely manner in the State of origin.

Article 9

Refusal of recognition or enforcement

Recognition or enforcement may be refused if -

- a) the agreement was null and void under the law of the State of the chosen court, unless the chosen court has determined that the agreement is valid;
- b) a party lacked the capacity to conclude the agreement under the law of the requested State;
- c) the document which instituted the proceedings or an equivalent document, including the essential elements of the claim,
 - i) was not notified to the defendant in sufficient time and in such a way as to enable him to arrange for his defence, unless the defendant entered an appearance and presented his case without contesting

- notification in the court of origin, provided that the law of the State of origin permitted notification to be contested; or
- ii) was notified to the defendant in the requested State in a manner that is incompatible with fundamental principles of the requested State concerning service of documents;
 - d) the judgment was obtained by fraud in connection with a matter of procedure;
 - e) recognition or enforcement would be manifestly incompatible with the public policy of the requested State, including situations where the specific proceedings leading to the judgment were incompatible with fundamental principles of procedural fairness of that State;
 - f) the judgment is inconsistent with a judgment given in the requested State in a dispute between the same parties; or
 - g) the judgment is inconsistent with an earlier judgment given in another State between the same parties on the same cause of action, provided that the earlier judgment fulfils the conditions necessary for its recognition in the requested State.

Article 10

Preliminary questions

- (1) Where a matter excluded under Article 2, paragraph 2, or under Article 21, arose as a preliminary question, the ruling on that question shall not be recognised or enforced under this Convention.
- (2) Recognition or enforcement of a judgment may be refused if, and to the extent that, the judgment was based on a ruling on a matter excluded under Article 2, paragraph 2.
- (3) However, in the case of a ruling on the validity of an intellectual property right other than copyright or a related right, recognition or enforcement of a judgment may be refused or postponed under the preceding paragraph only where -
 - a) that ruling is inconsistent with a judgment or a decision of a competent authority on that matter given in the State under the law of which the intellectual property right arose; or
 - b) proceedings concerning the validity of the intellectual property right are pending in that State.
- (4) Recognition or enforcement of a judgment may be refused if, and to the extent that, the judgment was based on a ruling on a matter excluded pursuant to a declaration made by the requested State under Article 21.

Article 11

Damages

- (1) Recognition or enforcement of a judgment may be refused if, and to the extent that, the judgment awards damages, including exemplary or punitive damages, that do not compensate a party for actual loss or harm suffered.
- (2) The court addressed shall take into account whether and to what extent the damages awarded by the court of origin serve to cover costs and expenses relating to the proceedings.

Article 12

Judicial settlements (*transactions judiciaires*)

Judicial settlements (*transactions judiciaires*) which a court of a Contracting State designated in an exclusive choice of court agreement has approved, or which have been concluded before that court in

the course of proceedings, and which are enforceable in the same manner as a judgment in the State of origin, shall be enforced under this Convention in the same manner as a judgment.

Article 13

Documents to be produced

(1) The party seeking recognition or applying for enforcement shall produce -

- a) a complete and certified copy of the judgment;
- b) the exclusive choice of court agreement, a certified copy thereof, or other evidence of its existence;
- c) if the judgment was given by default, the original or a certified copy of a document establishing that the document which instituted the proceedings or an equivalent document was notified to the defaulting party;
- d) any documents necessary to establish that the judgment has effect or, where applicable, is enforceable in the State of origin;
- e) in the case referred to in Article 12, a certificate of a court of the State of origin that the judicial settlement or a part of it is enforceable in the same manner as a judgment in the State of origin.

(2) If the terms of the judgment do not permit the court addressed to verify whether the conditions of this Chapter have been complied with, that court may require any necessary documents.

(3) An application for recognition or enforcement may be accompanied by a document, issued by a court (including an officer of the court) of the State of origin, in the form recommended and published by the Hague Conference on Private International Law.

(4) If the documents referred to in this Article are not in an official language of the requested State, they shall be accompanied by a certified translation into an official language, unless the law of the requested State provides otherwise.

Article 14

Procedure

The procedure for recognition, declaration of enforceability or registration for enforcement, and the enforcement of the judgment, are governed by the law of the requested State unless this Convention provides otherwise. The court addressed shall act expeditiously.

Article 15

Severability

Recognition or enforcement of a severable part of a judgment shall be granted where recognition or enforcement of that part is applied for, or only part of the judgment is capable of being recognised or enforced under this Convention.

chapter iv - general clauses

Article 16

Transitional provisions

(1) This Convention shall apply to exclusive choice of court agreements concluded after its entry into force for the State of the chosen court.

(2) This Convention shall not apply to proceedings instituted before its entry into force for the State of the court seised.

Article 17

Contracts of insurance and reinsurance

(1) Proceedings under a contract of insurance or reinsurance are not excluded from the scope of this Convention on the ground that the contract of insurance or reinsurance relates to a matter to which this Convention does not apply.

(2) Recognition and enforcement of a judgment in respect of liability under the terms of a contract of insurance or reinsurance may not be limited or refused on the ground that the liability under that contract includes liability to indemnify the insured or reinsured in respect of -

- a) a matter to which this Convention does not apply; or
- b) an award of damages to which Article 11 might apply.

Article 18

No legalisation

All documents forwarded or delivered under this Convention shall be exempt from legalisation or any analogous formality, including an Apostille.

Article 19

Declarations limiting jurisdiction

A State may declare that its courts may refuse to determine disputes to which an exclusive choice of court agreement applies if, except for the location of the chosen court, there is no connection between that State and the parties or the dispute.

Article 20

Declarations limiting recognition and enforcement

A State may declare that its courts may refuse to recognise or enforce a judgment given by a court of another Contracting State if the parties were resident in the requested State, and the relationship of the parties and all other elements relevant to the dispute, other than the location of the chosen court, were connected only with the requested State.

Article 21

Declarations with respect to specific matters

(1) Where a State has a strong interest in not applying this Convention to a specific matter, that State may declare that it will not apply the Convention to that matter. The State making such a declaration shall ensure that the declaration is no broader than necessary and that the specific matter excluded is clearly and precisely defined.

(2) With regard to that matter, the Convention shall not apply -

- a) in the Contracting State that made the declaration;
- b) in other Contracting States, where an exclusive choice of court agreement designates the courts, or one or more specific courts, of the State that made the declaration.

Article 22

Reciprocal declarations on non-exclusive choice of court agreements

(1) A Contracting State may declare that its courts will recognise and enforce judgments given by courts of other Contracting States designated in a choice of court agreement concluded by two or more parties that meets the requirements of Article 3, paragraph c), and designates, for the purpose of deciding disputes which have arisen or may arise in connection with a particular legal relationship, a court or courts of one or more Contracting States (a non-exclusive choice of court agreement).

(2) Where recognition or enforcement of a judgment given in a Contracting State that has made such a declaration is sought in another Contracting State that has made such a declaration, the judgment shall be recognised and enforced under this Convention, if -

- a) the court of origin was designated in a non-exclusive choice of court agreement;
- b) there exists neither a judgment given by any other court before which proceedings could be brought in accordance with the non-exclusive choice of court agreement, nor a proceeding pending between the same parties in any other such court on the same cause of action; and
- c) the court of origin was the court first seised.

Article 23

Uniform interpretation

In the interpretation of this Convention, regard shall be had to its international character and to the need to promote uniformity in its application.

Article 24

Review of operation of the Convention

The Secretary General of the Hague Conference on Private International Law shall at regular intervals make arrangements for -

- a) review of the operation of this Convention, including any declarations; and
- b) consideration of whether any amendments to this Convention are desirable.

Article 25

Non-unified legal systems

(1) In relation to a Contracting State in which two or more systems of law apply in different territorial units with regard to any matter dealt with in this Convention -

- a) any reference to the law or procedure of a State shall be construed as referring, where appropriate, to the law or procedure in force in the relevant territorial unit;
- b) any reference to residence in a State shall be construed as referring, where appropriate, to residence in the relevant territorial unit;
- c) any reference to the court or courts of a State shall be construed as referring, where appropriate, to the court or courts in the relevant territorial unit;
- d) any reference to a connection with a State shall be construed as referring, where appropriate, to a connection with the relevant territorial unit.

(2) Notwithstanding the preceding paragraph, a Contracting State with two or more territorial units in which different systems of law apply shall not be bound to apply this Convention to situations which involve solely such different territorial units.

(3) A court in a territorial unit of a Contracting State with two or more territorial units in which different systems of law apply shall not be bound to recognise or enforce a judgment from another Contracting State solely because the judgment has been recognised or enforced in another territorial unit of the same Contracting State under this Convention.

(4) This Article shall not apply to a Regional Economic Integration Organisation.

Article 26

Relationship with other international instruments

(1) This Convention shall be interpreted so far as possible to be compatible with other treaties in force for Contracting States, whether concluded before or after this Convention.

(2) This Convention shall not affect the application by a Contracting State of a treaty, whether concluded before or after this Convention, in cases where none of the parties is resident in a Contracting State that is not a Party to the treaty.

(3) This Convention shall not affect the application by a Contracting State of a treaty that was concluded before this Convention entered into force for that Contracting State, if applying this Convention would be inconsistent with the obligations of that Contracting State to any non-Contracting State. This paragraph shall also apply to treaties that revise or replace a treaty concluded before this Convention entered into force for that Contracting State, except to the extent that the revision or replacement creates new inconsistencies with this Convention.

(4) This Convention shall not affect the application by a Contracting State of a treaty, whether concluded before or after this Convention, for the purposes of obtaining recognition or enforcement of a judgment given by a court of a Contracting State that is also a Party to that treaty. However, the judgment shall not be recognised or enforced to a lesser extent than under this Convention.

(5) This Convention shall not affect the application by a Contracting State of a treaty which, in relation to a specific matter, governs jurisdiction or the recognition or enforcement of judgments, even if concluded after this Convention and even if all States concerned are Parties to this Convention. This paragraph shall apply only if the Contracting State has made a declaration in respect of the treaty under this paragraph. In the case of such a declaration, other Contracting States shall not be obliged to apply this Convention to that specific matter to the extent of any inconsistency, where an exclusive choice of court agreement designates the courts, or one or more specific courts, of the Contracting State that made the declaration.

(6) This Convention shall not affect the application of the rules of a Regional Economic Integration Organisation that is a Party to this Convention, whether adopted before or after this Convention -

a) where none of the parties is resident in a Contracting State that is not a Member State of the Regional Economic Integration Organisation;

b) as concerns the recognition or enforcement of judgments as between Member States of the Regional Economic Integration Organisation.

chapter v - final clauses

Article 27

Signature, ratification, acceptance, approval or accession

- (1) This Convention is open for signature by all States.
- (2) This Convention is subject to ratification, acceptance or approval by the signatory States.
- (3) This Convention is open for accession by all States.
- (4) Instruments of ratification, acceptance, approval or accession shall be deposited with the Ministry of Foreign Affairs of the Kingdom of the Netherlands, depositary of the Convention.

Article 28

Declarations with respect to non-unified legal systems

- (1) If a State has two or more territorial units in which different systems of law apply in relation to matters dealt with in this Convention, it may at the time of signature, ratification, acceptance, approval or accession declare that the Convention shall extend to all its territorial units or only to one or more of them and may modify this declaration by submitting another declaration at any time.
- (2) A declaration shall be notified to the depositary and shall state expressly the territorial units to which the Convention applies.
- (3) If a State makes no declaration under this Article, the Convention shall extend to all territorial units of that State.
- (4) This Article shall not apply to a Regional Economic Integration Organisation.

Article 29

Regional Economic Integration Organisations

- (1) A Regional Economic Integration Organisation which is constituted solely by sovereign States and has competence over some or all of the matters governed by this Convention may similarly sign, accept, approve or accede to this Convention. The Regional Economic Integration Organisation shall in that case have the rights and obligations of a Contracting State, to the extent that the Organisation has competence over matters governed by this Convention.
- (2) The Regional Economic Integration Organisation shall, at the time of signature, acceptance, approval or accession, notify the depositary in writing of the matters governed by this Convention in respect of which competence has been transferred to that Organisation by its Member States. The Organisation shall promptly notify the depositary in writing of any changes to its competence as specified in the most recent notice given under this paragraph.
- (3) For the purposes of the entry into force of this Convention, any instrument deposited by a Regional Economic Integration Organisation shall not be counted unless the Regional Economic Integration Organisation declares in accordance with Article 30 that its Member States will not be Parties to this Convention.
- (4) Any reference to a "Contracting State" or "State" in this Convention shall apply equally, where appropriate, to a Regional Economic Integration Organisation that is a Party to it.

Article 30

Accession by a Regional Economic Integration Organisation without its Member States

- (1) At the time of signature, acceptance, approval or accession, a Regional Economic Integration Organisation may declare that it exercises competence over all the matters governed by this Convention

and that its Member States will not be Parties to this Convention but shall be bound by virtue of the signature, acceptance, approval or accession of the Organisation.

(2) In the event that a declaration is made by a Regional Economic Integration Organisation in accordance with paragraph 1, any reference to a "Contracting State" or "State" in this Convention shall apply equally, where appropriate, to the Member States of the Organisation.

Article 31

Entry into force

(1) This Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of three months after the deposit of the second instrument of ratification, acceptance, approval or accession referred to in Article 27.

(2) Thereafter this Convention shall enter into force -

a) for each State or Regional Economic Integration Organisation subsequently ratifying, accepting, approving or acceding to it, on the first day of the month following the expiration of three months after the deposit of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession;

b) for a territorial unit to which this Convention has been extended in accordance with Article 28, paragraph 1, on the first day of the month following the expiration of three months after the notification of the declaration referred to in that Article.

Article 32

Declarations

(1) Declarations referred to in Articles 19, 20, 21, 22 and 26 may be made upon signature, ratification, acceptance, approval or accession or at any time thereafter, and may be modified or withdrawn at any time.

(2) Declarations, modifications and withdrawals shall be notified to the depositary.

(3) A declaration made at the time of signature, ratification, acceptance, approval or accession shall take effect simultaneously with the entry into force of this Convention for the State concerned.

(4) A declaration made at a subsequent time, and any modification or withdrawal of a declaration, shall take effect on the first day of the month following the expiration of three months after the date on which the notification is received by the depositary.

(5) A declaration under Articles 19, 20, 21 and 26 shall not apply to exclusive choice of court agreements concluded before it takes effect.

Article 33

Denunciation

(1) This Convention may be denounced by notification in writing to the depositary. The denunciation may be limited to certain territorial units of a non-unified legal system to which this Convention applies.

(2) The denunciation shall take effect on the first day of the month following the expiration of twelve months after the date on which the notification is received by the depositary. Where a longer period for the denunciation to take effect is specified in the notification, the denunciation shall take effect upon the expiration of such longer period after the date on which the notification is received by the depositary.

Article 34

Notifications by the depositary

The depositary shall notify the Members of the Hague Conference on Private International Law, and other States and Regional Economic Integration Organisations which have signed, ratified, accepted, approved or acceded in accordance with Articles 27, 29 and 30 of the following -

- a) the signatures, ratifications, acceptances, approvals and accessions referred to in Articles 27, 29 and 30;
- b) the date on which this Convention enters into force in accordance with Article 31;
- c) the notifications, declarations, modifications and withdrawals of declarations referred to in Articles 19, 20, 21, 22, 26, 28, 29 and 30;
- d) the denunciations referred to in Article 33.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Convention.

Done at The Hague, on 30 June 2005, in the English and French languages, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Government of the Kingdom of the Netherlands, and of which a certified copy shall be sent, through diplomatic channels, to each of the Member States of the Hague Conference on Private International Law as of the date of its Twentieth Session and to each State which participated in that Session.

**RECOMMENDED FORM
UNDER THE CONVENTION ON
CHOICE OF COURT AGREEMENTS
("THE CONVENTION")**

(Sample form confirming the issuance and content of a judgment given by
the court of origin for the purposes of recognition and enforcement
under the Convention)

1. (THE COURT OF ORIGIN)

ADDRESS
.....

TEL
.....

FAX
.....

E-MAIL
.....

2. CASE / DOCKET NUMBER

3. (PLAINTIFF)

v.
..... (DEFENDANT)

4. (THE COURT OF ORIGIN) gave a judgment in the above-captioned matter on (DATE) in (CITY, STATE).

5. This court was designated in an exclusive choice of court agreement within the meaning of Article 3 of the Convention:

YES NO

UNABLE TO CONFIRM

6. If yes, the exclusive choice of court agreement was concluded or documented in the following manner:

7. This court awarded the following payment of money (please indicate, where applicable, any relevant categories of damages included):

8. This court awarded interest as follows (please specify the rate(s) of interest, the portion(s) of the award to which interest applies, the date from which interest is computed, and any further information regarding interest that would assist the court addressed):

9. This court included within the judgment the following costs and expenses relating to the proceedings (please specify the amounts of any such awards, including, where applicable, any amount(s) within a monetary award intended to cover costs and expenses relating to the proceedings):

10. This court awarded the following non-monetary relief (please describe the nature of such relief):

11. This judgment is enforceable in the State of origin:

YES

NO

Конвенција за договорите за избор на надлежен суд (Хаг, 30 Јуни 2005 година)

Државите страни на оваа Конвенција со желба преку подобрување на судската соработка да ја промовираат меѓународната трговија и инвестициите,
Верувајќи дека таквата соработка може да се подобри со еднообразни правила за меѓународна судска надлежност и за признавање и извршување на странските судски одлуки во граѓанските и трговски работи

Верувајќи дека за така подобрена соработка особено е потребен меѓународен правен режим што обезбедува сигурност и гарантира ефективност на спогодбите за избор на исклучиво надлежен суд помеѓу странките во трговски работи и го уредува признавањето и извршувањето на судските одлуки кои произлегуваат од постапките кои се темелат на овие спогодби,
Одлучија да ја склучат оваа Конвенција и се договорија за следните одредби:

ГЛАВА I

ПОДРАЧЈЕ НА ПРИМЕНА И ДЕФИНИЦИИ

Член 1

Подрачје на примена

1. Оваа Конвенција ќе се применува во меѓународните случаи на спогодбите за избор на исклучиво надлежен суд, склучени во граѓански или трговски работи.
2. За потребите на Глава II, случајот е меѓународен, освен доколку странките имаат престојувалиште во истата држава договорничка и доколку односите помеѓу странките и сите други елементи релевантни за спорот се поврзани само со таа држава, независно од местото на избраниот суд.
3. За потребите на Глава III случајот е меѓународен кога се бара признавање или извршување на странска судска одлука.

Член 2

Исклучоци од подрачјето на примена

1. Оваа Конвенција нема да се применува на спогодбите за избор на исклучиво надлежен суд:
 - а. кога странката е физичко лице кое дејствува првенствено за лични, семејни или за потребите на домаќинството (потрошувач);
 - б. кога се однесува на договори за вработување, вклучително и колективните договори.
2. Оваа Конвенција нема да се применува на следните односи:
 - а. статус и правна способност на физички лица;
 - б. обврски за издржување;
 - в. други семејно-правни односи вклучувајќи го и уредувањето на брачно-имотните односи и други права или обврски кои произлегуваат од бракот или од слични односи;
 - г. тестаменти и наследување;

- д. стечај, порамнување и слични прашања;
 - ѓ. превоз на патници и стоки;
 - е. загадување на морињата, ограничување на одговорноста за поморски побарувања, општи хаварии и влечење и спасување во вонредни околности;
 - ж. прашања за заштита на конкуренцијата и антимонополноски прашања;
 - з. одговорност за нуклеарна штета;
 - с. барања за надомест на штета за лични повреди поднесени од или во име на физички лица;
 - и. барања од вондоговорна одговорност за материјална штета предизвикана од противправно дејство;
 - ј. стварни права на недвижности и закупи на недвижности;
 - к. полноважност, ништовност или престанок на правните лица и полноважноста на одлуките на нивните органи;
 - л. полноважноста на правата од интелектуална сопственост, освен на авторски права и други сродни права;
 - љ. повреда на правата од интелектуална сопственост, освен авторските права и другите сродни права, со исклучок ако тужбата за повреда на правото се поднесува за повреда на договор што е склучен помеѓу странките во врска со тие права или би можела да се поднесе за повреда на таков договор;
 - м. полноважност на упис во јавни регистри.
3. Не земајќи го во предвид ставот (2), судските постапки не се исклучени од подрачјето на примена на оваа Конвенција, кога прашањето, исклучено врз основа на наведениот став, се јавува само како претходно прашање, а не како предмет на постапката. Постапката особено не е исклучена од подрачјето на примена на Конвенцијата, доколку прашањето што е исклучено согласно ставот (2), се јавува само како приговор, а не е предмет на постапката.
4. Оваа Конвенција не се применува на арбитража и со неа поврзани постапки.
5. Од подрачјето на примена на оваа Конвенција не се исклучени постапките само поради тоа што како странка во постапката се јавува државата, вклучувајќи ја и владата, владина агенција или лице кое настапува во име на државата.
6. Ништо во оваа Конвенција нема да влијае на привилегиите и имунитетите на државите или меѓународните организации во врска со нив самите или нивниот имот.

Член 3.

Спогодби за избор на исклучиво надлежен суд

За потребите на оваа Конвенција:

- а. „Спогодба за избор на исклучиво надлежен суд“ значи спогодба која е склучена помеѓу две или повеќе странки, која ги исполнува барањата од став в. и која за потребата за решавање на спорови кои настанале или би можеле да настанат во врска со одреден правен однос, ги определува за надлежни судовите на едната држава договорничка или еден или повеќе определени судови на една држава договорничка, при што се исклучува надлежноста на сите останати судови;
- б. Спогодба за избор на надлежен суд која ги определува за надлежни судовите на една држава договорничка или еден или повеќе одредени судови на една држава договорничка се смета за исклучива ако странките изречно не определиле поинаку;
- в. Спогодбата за избор на исклучиво надлежен суд мора да биде склучена или документирана;
 - i) во писмена форма; или
 - ii) со било кое друго средство на комуникација кое ги прави информациите достапни за подоцнежна употреба;

г. Спогодба за избор на исклучиво надлежен суд, која претставува составен дел од некој договор, се смета за спогодба која е независна од останатите одредби на договорот. Полноважноста на спогодбата за избор на исклучиво надлежен суд не може да се побива само врз основа на тврдење дека договорот е неполноважен.

Член 4

Други дефиниции

1. Во смисла на оваа Конвенција, „судска одлука“ значи секоја мериторна одлука на судот, без оглед на тоа како се нарекува, вклучувајќи пресуда и решение, како и одлука за трошоци (вклучувајќи и трошоци на судските службеници) под услов таа одлука за трошоците да се однесува на мериторната одлука која може да се признае или изврши врз основа на оваа Конвенција. Привремена заштитна мерка не се смета за судска одлука.
2. За потребите на оваа Конвенција субјект или лице, освен физичко лице ќе се смета дека има престојувалиште во државата:
 - а. во која го има своето регистрирано седиште;
 - б. согласно чие право било запишано или основано;
 - в. каде се наоѓа неговата главна управа; или
 - г. во која се наоѓа неговото главно место на деловна активност.

ГЛАВА II

НАДЛЕЖНОСТ

Член 5

Надлежност на избраниот суд

1. Судот или судовите на државата договорничка, определени во спогодбата за избор на исклучиво надлежен суд, се надлежни за одлучување во спорот на кој се однесува спогодбата, освен кога спогодбата е ништовна согласно правото на таа држава.
2. Судот, чија надлежност е определена согласно ставот 1, не смее да ја одбие надлежноста со образложение дека за спорот би требало да одлучува суд на некоја друга држава.
3. Одредбите од ставовите (1) и (2) на овој член нема да влијаат на одредбите за:
 - а. стварна надлежност или надлежност врз основа на вредноста на спорот;
 - б. внатрешната распределба на надлежностите помеѓу судовите на државите договорнички. Меѓутоа кога избраниот суд има дискреционо право да одлучи дали да го пренесе предметот на друг суд, треба да биде земен во предвид и изборот на странките.

Член 6

Обврски на судот што не е избран

Судот на државата договорничка што не е избран за надлежен суд должен е да ја запре постапката на која се однесува спогодбата за избор на исклучиво надлежен суд, или да ја отфрли тужбата како недоволена, освен ако:

- а. спогодбата е ништовна согласно правото на државата на избраниот суд;
- б. според правото на државата на судот пред кој е поведена постапката некоја од странките не била способна да состави спогодба;

- в. примената на спогодбата би претставувала очигледна неправда или би била во спротивност со јавниот поредок на државата на судот пред кого е поведена постапката;
- г. поради вонредни причини, на кои странките не можат да влијаат, не може да се очекува дека спогодбата може да биде исполнета; или
- д. избраниот суд одлучил дека нема да расправа за предметот.

Член 7

Привремени заштитни мерки

Оваа Конвенција не се применува на привремените заштитни мерки. Со оваа Конвенција ниту се пропишува ниту исклучува можноста судот на држава договорничка да определи, одбие или укине привремени заштитни мерки и не влијае на тоа дали странката може да поднесе барање за донесување на мерки или дали судот може да определи, одбие или укине такви мерки.

ГЛАВА III

ПРИЗНАВАЊЕ И ИЗВРШУВАЊЕ

Член 8

Признавање и извршување

1. Судската одлука донесена од страна суд на државата договорничка, што е определен во спогодбата за избор на исклучиво надлежен суд, се признава и извршува во другите држави договорнички во согласност со оваа глава. Признавањето и извршувањето може да се одбие само поради причини наведени во оваа Конвенција.
2. Без да се доведе во прашање преиспитувањето кое е неопходно за примена на одредбите од оваа глава, нема да се дозволи преиспитување на меритумот на судската одлука која ја донел судот на потеклото. Замолениот суд обврзан е со утврдените факти врз основа на кои судот на потеклото ја засновал својата надлежност, освен во случај кога судската одлука е донесена поради изостанок на тужениот.
3. Судската одлука ќе се признае само доколку е правосилна во државата на потекло, а ќе се изврши само доколку е извршна во државата на потекло.
4. Признавањето или извршувањето може да се одложи или одбие доколку судската одлука е предмет на преиспитување во државата на потекло или доколку рокот за поднесување на редовн правен лек сеуште не е истечен. Одбивањето не го спречува поднесувањето на нов предлог за признавање или извршување на судската одлука.
5. Овој член се применува и на судските одлуки донесени од страна на судот на државата договорничка врз основа на пренос на предметот од избраниот суд на определената држава договорничка, во согласност со член 5 став (3). Доколку избраниот суд имал дискреционо право да одлучува дали ќе го пренесе предметот на друг суд, признавањето или извршувањето на судска одлука може да се одбие во однос на странката која навремено се спротиставила на преносот во државата на потеклото.

Член 9

Одбивање на признавање или извршување

Признавањето или извршувањето може да се одбие:

- а. доколку спогодбата била ништовна и неважечка согласно на правото на државата на избраниот суд освен ако избраниот суд утврдил дека спогодбата е полноважна;

б. доколку согласно правото на замолената држава, странката не била способна да ја склучи спогодбата;

в. доколку исправата со која е поведена постапката или истовидна исправа, која ги содржи битните елементи на барањето,

i) не била навремено доставена на тужениот на начин со кој ќе му се овозможи да ја подготви својата одбрана, освен ако тужениот се впуштил во спорот и ја изнел својата одбрана без да истакне приговор поради недостатоците во врска со доставата, под услов правото на државата на потекло да дозволува да се истакне приговор поради недостатоци поврзани со доставата;

ii) била доставена до тужениот во замолената држава на начин што е неспоив со темелните начела на замолената држава во однос на доставувањето на писмена;

г. доколку одлуката била донесена по пат на измама во врска со прашања поврзани со постапката;

д. доколку признавањето или извршувањето би било очигледно спротивно на јавниот поредок на замолената држава, вклучувајќи и ситуации во кои постапката во која одлуката била донесена била неспоива со темелните начела за правична постапката во таа држава;

ѓ. доколку судската одлука е неспоива со судска одлука која е донесена во замолената држава во спор помеѓу истите странки; или

е. доколку судската одлука е неспоива со порано донесена судска одлука во друга држава помеѓу истите странки во врска со исто барање под услов порано донесената одлука да ги исполнува условите потребни за нејзино признавање во замолената држава.

Член 10

Претходни прашања

1. Кога некоја правна работа исклучена согласно член 2 став (2) или согласно член 21 ќе се појави како претходно прашање, одлуката по тоа прашање нема да биде признаена или извршена врз основа на оваа Конвенција.
2. Признавањето или извршувањето на судската одлука може да се одбие ако одлуката се заснова на решение по претходно прашање за правни работи кои се исклучени согласно член 2 став (2).
3. Меѓутоа, во случај на одлука за полноважност на право од интелектуална сопственост, со исклучок на авторските права и сродните права, признавањето или извршувањето на судската одлука може да се одбие или одложи во согласност со претходниот став само доколку:
 - а. одлуката е неспоива со судската одлука или решение на надлежен орган донесена во државата според кое право настанало правото на интелектуална сопственост; или
 - б. во таа држава трае постапка во врска со полноважноста на правото на интелектуална сопственост.
4. Признавање или извршување на пресуда може да биде одбиено доколку, судската одлука била заснована на прашање кое е исклучено врз основа на изјава која замолената држава ја дала во согласност со член 21.

Член 11

Надомест на штета

1. Признавањето или извршувањето на судската одлука може да се одбие ако со судската одлука се доделува надомест на штета која има за цел давање на пример или казнен надоместок, со што на странката не и се надоместува вистинската загуба или претрпената штета.

2. Замоленiot суд, ќе води сметка за тоа дали и во која мера надоместокот за штета кој го определил судот на потеклото е наменет за покривање на трошоците и издатоците во врска со постапката.

Член 12

Судски порамнувања (*transactions judiciaires*)

Судските порамнувања (*transactions judiciaires*) кои ги одобрил судот на државата договорничка определени со спогодбата за избор на исклучиво надлежен суд или кои се склучени во постапка пред тој суд и кои се извршни на ист начин како и судска одлука во државата на потекло, ќе се извршат врз основа на оваа Конвенција на ист начин како и судската одлука.

Член 13

Исправи кои треба да се поднесат

1. Странката која поднесува предлог за признавање или извршување, должна е да го поднесе следното:
 - а. целосен и заверен препис на судската одлука;
 - б. спогодбата за избор на исклучиво надлежен суд, нејзин заверен препис или друг доказ за нејзиното постоење;
 - в. доколку била донесена судска одлука поради пропуштање на тужениот, оригинал или заверен препис на исправата со која е поведена постапката или истовиден исправа која била доставена на странката која не поднела одговор на тужбата;
 - г. сите исправи кои се потребни за да се утврди дека судската одлука има правно дејство, односно, дека е извршна во државата на потеклото;
 - д. во случај предвиден со член 12, потврда од судот на државата на потеклото дека судското порамнување или нејзин дел се извршни на ист начин како и судска одлука во државата на потеклото.
2. Доколку на основ на содржината на судската одлука не може да провери дали се исполнети претпоставките од оваа глава, судот до кого е поднесен предлогот може да побара да му бидат доставени и други потребни исправи.
3. Кон предлогот за признавање и извршување може да се приложи исправа која ја издал судот (вклучувајќи го и судскиот службеник) на државата на потеклото, во облик кој го препорачала и објавила Хашката конференција за меѓународно приватно право.
4. Доколку исправите од овој член не се составени на службениот јазик на замолената држава, со нив се приложува заверен превод на службениот јазик, освен ако, согласно правото на замолената држава, е определено поинаку.

Член 14

Постапка

Постапката за признавање, потврдата за извршност или регистрацијата за извршување, како и извршувањето на судската одлука се уредува со правото на замолената држава, освен доколку со оваа Конвенција не е поинаку определено. Замоленiot суд ќе постапува итно.

Член 15

Одвојување

Признавањето или извршувањето на дел на судска одлука ќе се допушти во случај кога е поднесен предлог за признавање или извршување на наведениот дел од одлуката или кога врз основа на оваа Конвенција може да се признае или изврши само дел од судската одлука.

ГЛАВА IV ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 16 Преодни одредби

1. Оваа Конвенција се применува на спогодбите за избор на исклучиво надлежен суд склучени по нејзиното стапување во сила за државата на избраниот суд.
2. Оваа Конвенција нема да се применува на постапките започнати пред нејзиното стапување во сила за државата на избраниот суд.

Член 17 Договори за осигурување и реосигурување

1. Постапката врз основа на договор за осигурување или реосигурување не е исклучена од подрачјето на примена на оваа Конвенција поради фактот дека договорот за осигурување или реосигурување се однесува на прашања на кои оваа Конвенција не се применува.
2. Признавањето и извршувањето на судска одлука во поглед на одговорноста врз основа на одредбите од договорот за осигурување или реосигурување не смее да се ограничи ниту да се одбие поради фактот дека одговорност во согласност со соодветниот договор вклучува и одговорност за надомест на штета на осигуреникот или реосигуреникот во поглед на:
 - а. прашања на кои оваа Конвенција не се применува; или
 - б. одлука за надомест на штета на која би можел да се примени членот 11.

Член 18 Непостоење на обврска за легализација

Сите исправи кои се доставени или издадени во согласност со оваа Конвенција се ослободени од потребата за легализација или било каква друга слична формалност, вклучително и апостил.

Член 19 Изјави со кои се ограничува надлежноста

Државата може да изјави дека нејзините судови можат да одбијат да одлучуваат во спорови на кои се применува спогодбата за избор на исклучиво надлежен суд доколку, освен местото каде се наоѓа избраниот суд, не постои поврзаност на таа држава со странките или спорот.

Член 20 Изјави со кои се ограничува признавањето и извршувањето

Државата може да изјави дека нејзините судови можат да одбијат признавање или извршување на судска одлука која ја донел суд на друга држава договорничка доколку странките имале престојувалиште во замолената држава и односот помеѓу странките како и сите други елементи

битни за спорот, со исклучок на местото каде се наоѓа избраниот суд, биле поврзани само со замолената држава.

Член 21

Изјави во врска со одредени прашања

1. Кога државата има голем интерес да не ја применува оваа Конвенција на одредено правно подрачје, таа држава може да изјави дека на тоа правно подрачје нема да ја применува Конвенцијата. Државата што ја дава таквата изјава ќе се погрижи изјавата да не е поширока од што е потребно и дека одреденото правно подрачје кое е исклучено е јасно и прецизно определено.
2. Оваа Конвенција, во врска со тоа одредено правно подрачје, не се применува:
 - а. во државата договорничка која ја дала изјавата;
 - б. во други држави договорнички, доколку со спогодбата за избор на исклучиво надлежен суд се избрани судови или еден или повеќе одредени судови на држава која ја дала таа изјава.

Член 22

Реципрочни изјави за спогодбите за избор на неисклучиво надлежен суд

1. Државата договорничка може да изјави дека нејзините судови ќе ги признаваат и извршуваат судските одлуки на судовите на другите држави договорнички кои се определени со спогодба за избор на неисклучиво надлежен суд која е склучена помеѓу две или повеќе странки, а која ги исполнува претпоставките од членот 3 точка в. и кој за потребите за решавање на спорите кои настанале или кои би можеле да настанат во врска со одреден правен однос, определува надлежност на суд или судови на една или повеќе држави договорнички (спогодба за избор на неисклучиво надлежен суд).
2. Доколку признавањето или извршувањето на судската одлука донесена во држава договорничка која дала таква изјава, се бара во друга држава договорничка која исто така дала таква изјава, судската одлука се признава и извршува врз основа на оваа Конвенција доколку:
 - а. судот на потеклото бил определен во спогодбата за избор на неисклучиво надлежен суд;
 - б. не постои ниту судска одлука која ја донел некој друг суд пред кој би можела да се поведе постапка во согласност со спогодбата за избор на неисклучиво надлежен суд, ниту е во тек постапка помеѓу истите странки пред некој друг суд за истата правна работа; и
 - в. судот на потекло бил првиот суд пред кого била поведена постапката.

Член 23

Воедначено толкување

При толкување на оваа Конвенција се води сметка за нејзиниот меѓународен карактер и потребата да се промовира воедначеноста во нејзината примена.

Член 24

Надзор на практичната примена на Конвенцијата

Генералниот секретар на Хашката конференција за меѓународно приватно право во редовни временски интервали ќе го организира следното:

- а. разгледувањето на функционирањето на оваа Конвенција во пракса, вклучувајќи и било кои изјави; и
- б. разгледувањето на потребата од било какви измени и дополнувања на оваа Конвенција.

Член 25

Неединствени правни системи

1. Во однос на држава во која се применуваат на различни територијални единици два или повеќе правни системи во однос на било кои прашања регулирани со оваа Конвенција:
 - а. секое упатување на право или постапка на држава ќе се смета дека упатува, ако е соодветно, на правото или постапката кои се на сила во одредена територијална единица;
 - б. секое упатување на престојувалиште во таа држава ќе се смета дека упатува, ако е соодветно, до престојувалиштето во одредена територијална единица;
 - в. секое упатување на суд или судови на држава ќе се смета дека упатува, ако е соодветно, на суд или судови во одредена територијална единица;
 - г. секое упатување на врска со држава, ќе се смета дека упатува, ако е соодветно, на врска со одредена територијална единица;
2. Не земајќи го во предвид претходниот став, држава договорничка со две или повеќе територијални единици во кои се применуваат различни правни системи не е обврзана да ја применува оваа Конвенција на случаи кои се однесуваат единствено на различните територијални единици.
3. Суд кој се наоѓа во територијална единица на државата договорничка со две или повеќе територијални единици во кои се применуваат различни правни системи, не е обврзан да ја признае или изврши судската одлука на друга држава договорничка единствено поради фактот дека судската одлука е призната или извршена во друга територијална единица на истата држава договорничка во согласност со оваа Конвенција.
4. Овој член нема да се применува на Регионални Организации за Економска интеграција.

Член 26

Однос кон други меѓународни инструменти

1. Оваа Конвенција ќе се толкува, колку што е тоа возможно, да биде во согласност со други договори кои се во сила во државите договорнички, без оглед на тоа дали се склучени пред или после оваа Конвенција.
2. Оваа Конвенција не влијае на примената на договор од страна на држава договорничка, без оглед на тоа дали е склучен пред или после оваа Конвенција, во случај кога ниту една од странките нема престојувалиште во држава договорничка која не е странка на наведениот договор.
3. Оваа Конвенција не влијае на примена на договор од страна на држава договорничка кој е склучен пред стапување во сила на оваа Конвенција за таа држава договорничка доколку примената на оваа конвенција не би била во согласност со обврските на соодветната држава договорничка во однос спрема било која држава која не е држава договорничка. Овој став се применува и на договори со кои се ревидира или заменува договор кој е склучен пред стапување во сила на оваа Конвенција за соодветната држава договорничка, освен ако ревидираниот или новиот договор произведува нови разлики во однос на оваа Конвенција.

4. Оваа Конвенција не влијае на примена на договор од страна на држава договорничка, без оглед на тоа дали е склучен пред или после оваа Конвенција, за потребите на признавање или извршување на судска одлука која ја донел суд на државата договорничка која исто така е страна на тој договор. Меѓутоа судската одлука нема да биде признаена ниту извршена во помал обем од обемот предвиден со оваа Конвенција.
5. Оваа Конвенција не влијае на примена на договор од страна на државата договорничка кој во врска со одредено правно подрачје уредува надлежност или признавање или извршување на судски одлуки, дури и ако е склучен после оваа Конвенција и тогаш кога сите соодветни држави се страни на оваа Конвенција. Овој став ќе се приманува само доколку државата договорничка дала изјава во поглед на договорот во согласност со овој став. Во случај кога таква изјава е дадена, другите држави договорнички не се обврзани да ја применуваат оваа Конвенција на тоа одредено правно подрачје во мерка во која со тоа би предизвикало разлики кај државата договорничка која ја дала изјавата, а во случаи кога со договорот за избор на исклучиво надлежен суд за надлежен е определен суд или еден или повеќе судови на таа држава договорничка.
6. Оваа Конвенција не влијае на примена на правилата на Регионалната Организација за Економска Соработка која е страна на оваа Конвенција без оглед на тоа дали се донесени пред или после оваа Конвенција:
 - а. кога ниту една од странките нема престојувалиште во држава договорничка која не е држава членка на Регионална Организација за Економска Соработка;
 - б. кога се однесува на признавање или извршување на судски одлуки помеѓу држави членки на Регионална Организација за Економска Соработка.

ГЛАВА V ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 27

Потпишување, ратификација, прифаќање, одобрување или пристапување

1. Оваа Конвенција е отворена за потпишување од сите држави.
2. Оваа Конвенција подлежи на ратификација, прифаќање или одобрување од државите потписнички.
3. Оваа конвенција е отворена за пристапување од сите држави.
4. Инструментите за ратификација, прифаќање, одобрување или пристапување ќе бидат депонирани во Министерството за надворешни работи на Кралството Холандија, депозитар на оваа Конвенција.

Член 28

Изјави кои се однесуваат на неединствени правни системи

1. Доколку државата има две или повеќе територијални единици во кои, во однос на прашања од оваа Конвенција, се применуваат различни правни системи, таа може во моментот на потпишување, ратификација, прифаќање, одобрување или пристапување да изјави дека Конвенцијата се применува во однос на сите нејзини територијални единици или само на една или повеќе од нив, таа изјава може во секој момент да се измени со поднесување на нова изјава.
2. Депозитарот ќе биде известен за секоја од изјавите и во нив изречно ќе бидат наведени територијалните единици на кои Конвенцијата се применува.

3. Доколку државата не даде изјава во согласност со овој член, оваа Конвенција се применува на сите територијални единици на таа држава.
4. Овој член не се применува на Регионални организации за економска интеграција

Член 29

Регионална Организација за Економска Интеграција

1. Регионална Организација за Економска Интеграција која ја сочинуваат единствено суверени држави и која има надлежност во некои или сите прашања кои ги уредува оваа Конвенција, може исто така да ја потпише, прифати, одобри или пристапи кон оваа Конвенција. Регионалната Организација за Економска Интеграција во тој случај има права и обврски на држава договорничка, во мерка во која таа организација е надлежна за прашања кои ги уредува оваа Конвенција.
2. Регионалната организација за економска интеграција во моментот на потпишување, прифаќање, одобрување или пристапување, писмено ќе го извести депозитарот за работите кои се уредени со оваа Конвенција, а кои се пренесени во надлежност на таа Организација од страна на нејзините држави членки. Организацијата, без одлагање, писмено ќе го извести депозитарот за било кои промени на нејзините надлежности во однос на последното известување доставено согласно овој став.
3. За потребите на стапување во сила на оваа Конвенција нема да се смета било кој инструмент депониран од Регионалната Организација за Економска Интеграција освен ако Регионалната Организација за Економска Интеграција изјави во согласност со член 30 дека нејзините држави членки нема да бидат страни на оваа Конвенција.
4. Секое упатување на „држава договорничка“ или на „држава“ во оваа Конвенција, еднакво се применува, согласно потребите, и на Регионалната Организација за Економска Интеграција која е страна на оваа Конвенција.

Член 30

Пристапување на Регионалната Организација за Економска Интеграција без нејзините држави членки

1. Регионалната Организација за Економска Соработка може во моментот на потпишување, прифаќање, одобрување или пристапување да изјави дека таа е надлежна во сите прашања кои ги уредува оваа конвенција и дека нејзините држави членки нема да бидат членки на оваа Конвенција, туку ќе бидат обврзани врз основа на потпишувањето, прифаќањето, одобрувањето или пристапувањето на организацијата.
2. Во случај кога Регионалната Организација за Економска Интеграција даде изјава во согласност со став 1 секое упатување на „држава договорничка,“ или на „држава“ во оваа конвенција еднакво се применува, по потреба, и на државите членки на организацијата.

Член 31

Стапување на сила

1. Оваа Конвенција стапува на сила првиот ден од месецот кој следува по истекот на тромесечниот период од депонирањето на втората исправа за ратификација, прифаќање, одобрување или пристапување во согласност со член 27.
2. После тоа оваа Конвенција стапува на сила:
 - а. за секоја држава или Регионална Организација за Економска Интеграција која дополнително ќе ја ратификува, прифати, одобри или ќе и пристапи, на првиот ден на

месецот кој следува по истекот на тромесечниот период од депонирањето на нејзината исправа за ратификација, прифаќање, одобрување или пристапување;
б. за територијална единица на која е проширена примената на Конвенцијата во согласност со член 28 став 1, на првиот ден од месецот кој следува по истекот на тромесечниот период од известувањето за изјавата предвидена со тој член.

Член 32

Изјави

1. Изјавите од членовите 19, 20, 21, 22 и 26 можат да се дадат при потпишување, ратификација, прифаќање, одобрување или пристапување или во било кој момент после тоа и можат да се изменат или повлечат во било кој момент.
2. За изјавите, измените и повлекувањата ќе биде известен депозитарот.
3. Изјавата дадена во моментот на потпишувањето, ратификацијата, прифаќањето, одобрувањето или пристапувањето ќе произведе дејство заедно со стапувањето на сила на оваа Конвенција во односната држава.
4. Изјава која е дадена дополнително и секоја измена или повлекување на изјава ќе произведе дејство на првиот ден на месецот кој следува по истекот на тромесечниот период од денот кога депозитарот го примил известувањето.
5. Изјава дадена во согласност со членовите 19, 20, 21 и 26 не се применува на спогодбите за избор на исклучиво надлежен суд кои се склучени пред таа изјава да произведе правни последици.

Член 33

Откажување

1. Оваа Конвенција може да се откаже со писмено известување до депозитарот. Откажувањето може да биде ограничено на одредени територијални единици кај неединствен правен систем на кој оваа Конвенција се применува.
2. Откажувањето ќе има ефект од првиот ден на месецот кој следува по истекот на период од дванаесет месеци од денот кога депозитарот го примил известувањето. Кога во известувањето е определен подолг период за откажувањето да започне да има правно дејство, отказот стапува на сила со истекот на тој подолг период од денот кога депозитарот го примил известувањето.

Член 34

Известувања од депозитарот

Депозитарот ќе ги извести членките на Хашката конференција за меѓународно приватно право, како и други држави и регионални Организации за Економска Интеграција, кои извршиле потпишување, ратификација, прифаќање, одобрување или пристапување согласно членовите 27, 29 и 30 за следното:

- а. за потпишувањата, ратификациите, прифаќањата, одобрувањата и пристапувањата од член 27, 29 и 30;
- б. за датумот на стапување во сила на оваа Конвенција согласно член 31;
- в. за известувањата, изјавите, измените, и повлекувањето на изјавите од членовите 19, 20, 21, 22, 26, 28, 29 и 30;
- г. за откажувањата од член 33.

Како потврда на тоа, долупотпишаните, соодветно овластени, ја потпишаа оваа Конвенција.

Составено во Хаг на 30 јуни 2005 година, на англиски и француски јазик, при што двата текста се еднакво автентични, во еден примерок кој ќе биде депониран во архивите на Кралството Холандија и од кој ќе биде испратена заверена копија преку дипломатски канали до секоја од државите кои се членки на Хашката конференција за Меѓународно приватно право на датумот на одржувањето на нејзината Дваесетта седница и до секоја држава која учествувала на таа седница.

ПРЕПОРАЧАН ОБРАЗЕЦ
СОГЛАСНО КОНВЕНЦИЈАТА
ЗА ДОГОВОР ЗА ИЗБОР НА НАДЛЕЖЕН СУД
("КОНВЕЦИЈАТА")

(Предлог образец со кој се потврдува издавањето и содржината на судската одлука која е донесена од страна на судот на потеклото во врска со признавањето и извршувањето согласно Конвенцијата)

1. (СУД НА ПОТЕКЛО)

АДРЕСА

.....

ТЕЛЕФОН.

.....

ФАКС

.....

E-MAIL

.....

2. БРОЈ НА ПРЕДМЕТ / СПИСА

3. (ТУЖИТЕЛ)

против

..... (ТУЖЕН)

4. (СУДОТ НА ПОТЕКЛО) ја донел судската одлука во погоре наведениот предмет на (ДАТУМ) во (ГРАД, ДРЖАВА).

5. Овој суд беше определен за меѓународно надлежен врз основа на спогодба за избор на исклучиво надлежен суд согласно Член 3 од Конвенцијата:

ДА

НЕ

НЕ МОЖЕ ДА СЕ ПОТВРДИ

6. Доколку одговорот е потврден, спогодбата за избор на исклучиво надлежен суд беше составена или документирана на следниот начин:

7. Овој суд донесе одлука за исплата на следниот паричен надоместок *(ве молиме наведете каде што тоа е соодветно, определените категории на надомест на штета кои се вклучени)*:

8. Судот ја определи следната камата *(ве молиме наведете ја каматната стапка(и), дел(ови) на одлуката на кои се однесува каматата, датумот од кога се засметува каматата или евентуално други дополнителни информации што се однесуваат на каматата, а кои ќе му бидат од корист на замолениот суд)*:

9. Овој суд ги вклучил во судската одлука следните трошоци и издатоци кои се однесуваат на постапката *(ве молиме наведете ги износот кои се досудени, вклучително, каде тоа е применливо, трошокот(трошоците) во рамките на износот за паричен надоместок наменет да ги покрие трошоците и издатоците кои се однесуваат на постапката)*:

10. Овој суд го досудил следниот непаричен надоместок *(ве молиме опишете ја природата на таквиот надоместок)*:

11. Оваа судска одлука е извршна во државата на потекло:

ДА

НЕ

НЕ Е МОЖНО ДА СЕ ПОТВРДИ

12. Оваа судска одлука (или нејзин дел) моментално е предмет на дополнително преиспитување во државата на потекло:

ДА НЕ

НЕ Е МОЖНО ДА СЕ ПОТВРДИ

Доколку одговорот е потврден, ве моилме објаснете ја природата и статусот на таковото дополнително преиспитување:

13. Други релевантна информации:

14. Прикачени на овој образец се наоѓаат и исправите наведени во следната листа (доколку се достапни):

- целосен и заверен препис на судската одлука;
- спогодба за избор на исклучиво надлежен суд, нејзин заверен препис или друг доказ за нејзиното постоење;
- доколку била донесена судска одлука поради пропуштање на тужениот, оригинал или заверен препис на документите со кои е поведена постапката или истовидна исправа која била доставена на странката која не поднела одговор на тужбата;
- сите документи кои се потребни за да се утврди дека судската одлука има правно дејство, односно, дека е извршна во државата на потеклото;

(наведи доколку е применливо):

- во случај предвиден со член 12, потврда од судот на државата на потеклото дека судското порамнување или нејзин дел се извршни на ист начин како и судска одлука во државата на потеклото;
- други исправи:

15. Ден година, 20... во

16. Потпис и/или печат на судот или судскиот службеник:

ЛИЦЕ ЗА КОНТАКТ:

ТЕЛЕФОН.:

ФАКС:

E-MAIL:

Член 3

Министерството за правда се определува како надлеж орган на државната управа што ќе се грижи за извршување на Конвенцијата од членот 1 од овој закон.

Член 4

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.